

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1369/19-E

Název	Základní škola Včelákov, okres Chrudim
Sídlo	Škroupovo náměstí 55, 539 57 Včelákov
E-mail	zsvcelakov@seznam.cz
IČ	75017199
Identifikátor	650022181
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jaroslav Prodělal
Zřizovatel	městys Včelákov
Místo inspekční činnosti	Škroupovo náměstí 55, 539 57 Včelákov
Termín inspekční činnosti	31. 10., 4. a 5. 11. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola Včelákov, okres Chrudim (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny.

Aktuálně se ve škole v sedmi třídách vzdělává 78 žáků všech devíti ročníků, z toho jich je 43 na 2. stupni. Od předešlé inspekce se celkový počet snížil o 23 žáků, kapacita školy je nyní využita ze 45 %. Potřeba podpůrných opatření byla přiznána 15 žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Do školní družiny je ve školním roce 2019/2020 přihlášeno 23 žáků. Školní jídelna zajišťuje stravování pro žáky a zaměstnance školy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Zaměření a dlouhodobé cíle, z nichž vychází činnost školy a jenž jsou stanovené ve školním vzdělávacím programu, se daří naplňovat zčásti. Příznivě probíhá například rozvoj komunikačních dovedností v mateřském i cizím jazyce, naopak možnosti ke zlepšení se nacházejí v didaktickém uchopení vzdělávacího procesu, zejména z pohledu využívání moderních informačních a komunikačních technologií i dalších zdrojů informací. To souvisí s menší důsledností ředitele v oblasti pedagogického vedení. Jeho hospitační činnost je méně častá, učitelé nemají dostatek potřebné formativní zpětné vazby, což je málo stimuluje k dalšímu rozvoji pedagogických dovedností. Obdobně byly zjištěny nedostatky v nastavení kontrolních mechanismů v některých jiných oblastech (např. uskutečňování výuky podle vzdělávacích dokumentů). Delegování kompetencí na další pracovníky je vzhledem k malému počtu učitelů složitější, přesto účelné. Prostřednictvím školního řádu a dalších interních směrnic má škola přehledně nastavena pravidla svého působení.

Pedagogický sbor se od předešlé inspekční činnosti částečně obměnil, mírně se zvýšila jeho odborná kvalifikovanost, bez které je nyní vyučováno jen několik málo hodin na 1. stupni. Ve výuce se tato skutečnost nepříznivě neprojevila. Na 2. stupni dlouhodobě chybí oborová odbornost (aprobace) pro výuku fyziky a dějepisu, což bylo naopak v hospitovaných hodinách zřetelné. K dílčímu posunu došlo v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, účast na seminářích je intenzivnější, vychází současně ze zájmu učitelů i z potřeb školy, využívána je i forma školení celého učitelského kolektivu. Získané poznatky vyučující uplatňují ve výuce různou měrou. Přestože ředitel další vzdělávání podporuje, posilování jeho vlastních manažerských dovedností nebylo v poslední době prioritou.

Prostorové podmínky školy umožňují bezproblémovou realizaci vzdělávacích programů. Ředitel se především v součinnosti se zřizovatelem snaží o udržení dobrého technického stavu celého objektu školy, v němž se nachází vše potřebné pro každodenní činnost (učebny, tělocvična, školní jídelna). V posledních letech postupně dochází k částečné renovaci vnitřních prostor. Na tuto přeměnu zatím čeká 2. stupeň, jehož prostředí je dosud málo podnětné, opotřebované, vhodně jej alespoň částečně zpestřuje využití didaktických materiálů pro dlouhodobou expozici učiva. Chybějící zázemí pro převlékání v tělocvičně škola vyřešila umístěním skříněk na dívčích toaletách. Obnova a doplňování materiálního vybavení probíhá průběžně, podle finančních možností školy. K rozvoji čtenářství a čtenářské gramotnosti slouží žákům školní knihovna, jež je vhodně propojená s obecní.

Vedení žáků k dodržování stanovených pravidel vhodně posiluje klidnou atmosféru školy založenou na formování příznivých vztahů mezi účastníky vzdělávání. Tematika prevence rizikového chování je přirozeně začleňována do vzdělávacího procesu. Nežádoucí jednání je řešeno týmově (ředitel, výchovný poradce, metodička prevence), jsou přijímána konkrétní opatření, a to zpravidla v součinnosti se zákonnými zástupci, případně s příslušnými institucemi. Žáci se také průběžně seznamují se zásadami bezpečnosti ve škole i mimo ni, což se odráží v malém počtu školních úrazů. Zdravý způsob života je podporován zapojením do programů podporujících zdravé stravování (Mléko do škol, Ovoce do škol).

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávací proces je realizován na základě Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „Tvořivá škola“, který je zpracován v souladu s aktuální verzí Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Stanovený učební plán byl naplňován, učební osnovy v některých předmětech nikoliv (dějepis, člověk a jeho svět). Zápisy v třídních knihách stejně jako při minulé inspekci nedokládaly prokazatelným způsobem probrané učivo, ve třídách se spojenými ročníky bylo opět v některých předmětech zaznamenáváno bez jakékoliv diferenciaci.

Organizace vzdělávání je přizpůsobena specifickým podmínkám školy. Menší počet žáků účelně vyrovnávají dvě třídy se spojenými ročníky (první s druhým a čtvrtý s pátým). Špatná dopravní obslužnost v souvislosti s vysokým počtem dojíždějících je řešena brzkým začátkem vyučování (7:30 h), který však není z hlediska psychohygieny výuky optimální. Vzdělávací proces doplňují mimoškolní akce (kulturní představení, exkurze, výlety atd.), jež představují žákům probíraná témata v kontextu reálného světa.

Sledované hodiny měly většinou příjemnou pracovní atmosféru. Vzdělávací cíle vycházely z očekávaných výstupů a akcentovaly zejména rozvoj vědomostí, zcela ojediněle postojů, což se projevilo ve stylu vedení vyučovacího procesu. Učitelé často předávali žákům nové poznatky hotové, bez jejich aktivní účasti. Téměř výhradně využívali frontální činnosti, které občas doplnili samostatnou prací, zařazování kooperativních prvků bylo pouze okrajové, což omezovalo rozvoj spolupráce. Účinnost osvojování nových znalostí občas zvyšovaly mezipředmětové vazby, názorné propojení s reálnými situacemi běžného života, výjimečně i práce s chybou, případně strukturování obsahu vyučovací hodiny provázené okamžitou reflexí jednotlivých aktivit. Podpora prostřednictvím využívání učebních pomůcek a didaktické techniky byla minimální. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami plnili stejné úkoly jako ostatní, diferenciaci byla ojedinělá, a to i směrem k rychlejším žákům. Asistentky pedagoga se převážně soustředily jen na pomoc příslušnému žákovi s potřebou podpůrných opatření, ostatním se věnovaly minimálně, což snižovalo jejich přínos ve výuce. Výsledky práce žáků pedagogové většinou hodnotili krátkými, rychlými výroky, účinná zpětná vazba využitelná při dalším učení se objevila zřídka. Přetrvávajícím nedostatkem bylo chybějící vedení žáků k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení. Jen v malé míře se v závěru sledovaných hodin uplatnilo shrnutí probraného učiva a celkové zhodnocení práce.

Zájmové vzdělávání vychází ze „Školního vzdělávacího programu pro školní družinu“. Činnost navazuje na působení školy, respektuje čas pro relaxaci žáků po vyučování, příležitostné akce jsou účelně vzájemně provázány. Žáci podle své volby využívají nabídky kroužků, kde se dále seberealizují ve svých zálibách. Vychovatelka vstřícným přístupem a partnerskou komunikací s žáky rozvíjí prosociální vztahy, vytváří pro zájmové vzdělávání přátelskou atmosféru.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Učitelé ověřují úroveň znalostí a dovedností žáků vlastními běžnými evaluačními nástroji (ústní zkoušení, kontrolní práce apod.). V menší míře si zaznamenávají údaje ze svého pedagogického pozorování (aktivita, plnění úkolů atd.), přičemž získané poznatky dosud k plánování individuálně zaměřené vzdělávací nabídky a pedagogické podpory neslouží.

Celkové hodnocení žáků na vysvědčení má setrvalou tendenci a odpovídá průměrným výsledkům, kterých žáci dosahují v externích testech. V posledním uzavřeném klasifikačním

období (2. pololetí školního roku 2018/2019) prospělo s vyznamenáním 59 % z celkového počtu žáků, k čemuž přispělo zejména 85 % prospívajících s vyznamenáním na 1. stupni. V nejnižších ročnících měl možnost zažít pocit úspěchu skoro každý žák, což bylo významnou motivací pro jejich další školní práci. Dobrý výsledek souvisí také s nízkým počtem žáků ve třídách, učitelé v nich mají dostatek času věnovat se každému jednotlivci, a to i necíleně. Navíc je žákům s rizikem školního neúspěchu nabízeno doučování či možnost opravit si známku přezkoušením atd. Neprospěl pouze jeden žák, negativním zjištěním byla skutečnost, že se jednalo o žáka 1. ročníku. Pozitivní bilance hodnocení chování (žádný snížený stupeň) dokládá snahu školy vést žáky k osvojování sociálních dovedností a morálních hodnot. Nízká četnost projevů rizikového chování v minulém školním roce svědčí o efektivitě uskutečňované prevence.

Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami bylo ve většině případů přizpůsobeno jejich možnostem. Podporu těchto žáků koordinuje výchovný poradce, který spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními a zajišťuje informovanost učitelů. Ti se snaží naplňovat potřeby žáků a vytvářet podmínky k jejich úspěšnému vzdělávání. Vedle individuálních vzdělávacích plánů iniciativně zpracovávají pro ostatní žáky s doporučeními školských poradenských zařízení podpůrné plány, které shrnují požadavky pro práci s nimi.

Cennou informací o kvalitě poskytovaného vzdělávání a motivaci pro nadané žáky přináší účast v různých soutěžích. Největších úspěchů škola pravidelně dosahuje v oblastech recitace, sportu a poznávání přírodnin. Důležitou součástí života školy je také její prezentace na veřejnosti, připravovány jsou některé tradiční akce (např. adventní zpívání), které obohacují místní kulturní dění, vytvářejí pocit sounáležitosti se školou i obcí.

Závěry

Vývoj školy

- od minulé inspekční činnosti došlo ke snížení počtu žáků,
- ve sledovaných oblastech si škola udržela stejnou úroveň.

Silné stránky

- klidná, rodinná atmosféra školy přispívající k formování prosociálního chování žáků,
- důraz na rozvoj čtenářství, čtenářské gramotnosti, jež přináší úspěchy nejen v recitačních soutěžích, ale pozitivně ovlivňuje osvojování všech klíčových kompetencí žáků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- nenaplňování vzdělávacího obsahu stanoveného školním vzdělávacím programem v některých předmětech na 1. i 2. stupni,
- méně účinné nastavení řídicích procesů v oblastech pedagogického vedení učitelů a kontroly,
- malá rozmanitost výuky z hlediska využití různých forem a metod práce, chybějící shrnutí a zhodnocení v závěru vyučovacích hodin, včetně sebehodnocení či vzájemného hodnocení žáků.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- zajistit pro pedagogy vzdělávací akci zaměřenou na stanovení, korekci a vyhodnocování cílů výuky,
- zvýšit míru zpětné vazby poskytované pedagogům,
- dbát na průkaznost zápisů v třídních knihách,
- zvážit posun brzkého začátku výuky,
- zapojit ve větší míře zákonné zástupce do života a rozhodování školy.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina ze dne 14. 4. 2008
2. Rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, čj. 33 677/02-21, ze dne 21. 1. 2003
3. Rozhodnutí MŠMT o změně v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. 10 232/2008-21, ze dne 19. 5. 2008
4. Jmenovací dekret do funkce ředitele ze dne 18. 6. 1996
5. Udělení výjimky z počtu žáků pro ZŠ Včelákov ze dne 20. 6. 2019
6. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Tvořivá škola“ platný od 1. 9. 2016 (včetně aktualizace platné od 1. 9. 2017)
7. Školní vzdělávací program pro školní družinu platný od 1. 9. 2014
8. Školní matrika (včetně dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami) školní rok 2019/2020
9. Školní řád ze dne 1. 9. 2018
10. Vnitřní řád školní družiny ze dne 1. 9. 2018
11. Rozvrhy hodin tříd a učitelů - školní rok 2019/2020
12. Třídní knihy a přehled výchovně vzdělávací práce - školní rok 2018/2019 a 2019/2020
13. Záznamy z jednání pedagogické rady - školní rok 2018/2019 2019/2020
14. Výroční zpráva o činnosti školy - školní rok 2018/2019
15. Inspekční zpráva, čj. ČŠIE-359/14-E, ze dne 7. 5. 2014

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Mirka Machková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Mirka Machková v. r.

Mgr. Erik Landeckí, školní inspektor

Mgr. Erik Landeckí v. r.

Bc. Jan Kozák, kontrolní pracovník

Bc. Jan Kozák v. r.

V Pardubicích 2. 12. 2019

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Jaroslav Prodělal, ředitel školy

Mgr. Jaroslav Prodělal v. r.

Ve Včelákově 6. 12. 2019